

Policy Brief

Främjandet av positiva maskuliniteter för att motverka våld mot kvinnor bland unga: resultat från PositivMasc-projektet (<https://positivmasc.ki.se/>)

Författare: Carmen Vives-Cases^{1,2}, Nihaya Daoud³, Claire Edwards⁴, Ariadna Cerdán-Torregrosa¹, Robert Bolton⁴, Emily Felt and Mariano Salazar⁵

1. *Department of Community Nursing, Preventive Medicine and Public Health and History of Science, University of Alicante, Alicante, Spanien*
2. *CIBER of Epidemiology and Public Health (CIBERESP), Madrid, Spanien*
3. *Department of Public Health, Faculty of Health Sciences, Ben-Gurion University of the Negev, Beer-Sheva, Israel*
4. *Institute for Social Science in the 21st Century, School of Applied Social Studies, University College Cork, Cork, Irland*
5. *Institutionen för global folkhälsa, forskargruppen GloSH, Karolinska institutet, Stockholm, Sverige*

Översatt till svenska av Signe Svallfors⁵

Contents

1. Sammanfattning	4
2. Våld mot kvinnor: ett omfattande problem.....	5
3. Traditionella förståelser av könsroller, särskilt föreställningar om vad det innebär att vara man, ligger till grund för våld mot kvinnor.	6
4. Positiva maskuliniteter representerar en lovande strategi för att förebygga våld mot kvinnor. ..	7
5. Om PositivMasc.....	7
6. Resultat från PositivMasc-projektet.....	9
a. Unga människor kopplar vissa former av våld mot kvinnor till samhälleliga förståelser av manlighet. De avvisar mer extrema former av våld mot kvinnor, men normaliserar former som finns i deras dagliga liv.	9
b. Även om ungdomar avvisar VAW-metoder i teorin, tenderar de att reproducera dem i sitt beteende.	9
c. Mer flexibla och positiva förståelser av manlighet växer fram bland unga, men traditionella, skadliga förståelser består också.	10
e. Skol-, familje- och kamratmiljöer är där ungdomar som starkast önskar utbildningsstöd för att ta itu med våld mot kvinnor.	11
f. Att bygga alternativa förståelser av manlighet behövs i utbildningsinsatser med män.....	12
g. Icke-statliga organisationer, intressenter och sociala rörelser spelar en roll i att konsolidera arbetet med manlighet, våld mot kvinnor och jämställdhet.	12
h. Några få politiska ramar på EU-nivå erkänner behovet av att införliva män, pojkar och manlighet i jämställdhetsarbetet, men det finns luckor i kopplingen mellan våld mot kvinnor och könsnormer.....	13
i. Ländernas politiska initiativ återspeglar vikten av positiva förståelser av manlighet, men det finns ett behov av förstärkning.	13
7. SVERIGE: Interventioner för att minska våld mot kvinnor och främja positiva maskuliniteter måste utmana traditionella könsroller i samhället	14

8. Slutsatser och rekommendationer	15
a. För beslutsfattare	15
b. För lärare och intressenter	16
c. För forskare	18
9. För landsspecifik information eller för att lära dig mer om PositivMasc-projektet, kontakta projektforskarna	19
10. Referenser	20

1. Sammanfattning

Våld mot kvinnor är ett globalt problem av betydande omfattning som negativt påverkar kvinnor, män och samhället som helhet och som blir mer vanligt förekommande i yngre åldrar. I EU 2015 rapporterade en av tre kvinnor att de hade upplevt fysiska eller sexuella övergrepp sedan 15 års ålder [1]. Enligt Världshälsoorganisationen (WHO) kommer en av fyra unga kvinnor i åldrarna 15–24 som har varit i ett förhållande att ha upplevt våld från en nära partner i mitten av tjugooårsåldern [2]. Nya former av våld mot kvinnor, såsom cybertrakasserier, bildbaserat sexuellt våld och kontrollerande beteende via sociala medier dyker snabbt upp när unga människor anammar teknologi i sitt socialiserande [3]. Detta är oroande med tanke på att våld mot kvinnor har förödande konsekvenser för samhället som helhet. Det påverkar inte bara hälsan och välbefinnandet för både kvinnor och män, utan beräknas också kosta EU cirka 366 miljarder euro årligen [4].

Ny forskning tyder på att samhällliga könsnormer och skadliga uppfattningar om manlighet är roten till våld mot kvinnor. Män som tror att manlighet handlar om dominans och att ha kontroll är mer benägna att begå våld mot kvinnor [5]. Dessa skadliga idéer påverkar inte bara kvinnor genom våld i nära relation (en form av våld mot kvinnor), de påverkar också mäns hälsa och välbefinnande negativt, i form av våld mot andra män, dålig hälsa, faderskap och ökat riskbeteende bland unga män [6]. Könsnormer förändras tillsammans med lagstiftning som gynnar jämställdhet, men skadliga former av manlighet kvarstår fortfarande [7–8], och unga människor har stora svårigheter att navigera i dessa förändringar.

Forskning visar att utbildningsinsatser som införlivar och stödjer positiva förståelser av manlighet, kallade positiva "maskuliniteter" i forskningslitteraturen, är ett lovande tillvägagångssätt för att förebygga våld mot kvinnor hos ungdomar [9]. Denna rapport sammanställer resultat från PositivMasc, ett forskningsprojekt i flera länder som syftar till att förstå hur unga människor tänker om manlighet och våld mot kvinnor samt till att

identifiera strategier för att främja positiva maskuliniteter i arbetet med att minska könsbaserat våld.

Projektets resultat tyder på att policyer och interventioner gällande våld mot kvinnor uttryckligen bör referera till manlighet och könsroller. De bör också integrera ett genustransformerande tillvägagångssätt i förebyggande utbildning i skolor, bland familjer och i samhällen, för att bygga upp jämställdhet samt odla empati och förståelse bland män. Med tanke på att långvarigt våld kan börja och bestå om våld mot kvinnor normaliseras i unga åldrar måste omformningen av könsnormer börja tidigt. Att stödja utvecklingen av positiva former av manlighet bland ungdomar är avgörande för fortsatta framsteg i att eliminera våld mot kvinnor.

2.Våld mot kvinnor: ett omfattande problem

FN definierar våld mot kvinnor som varje handling av könsbaserat våld som leder till eller sannolikt kommer att resultera i fysisk, sexuell eller psykisk skada eller lidande för kvinnor, inklusive hot om sådana handlingar, tvång eller godtyckligt frihetsberövande, oavsett om det sker i det offentliga eller privata livet [10]. I Europa har över 30 procent av kvinnor rapporterat att de har upplevt fysiska eller sexuella övergrepp sedan 15 års ålder [1]. Initiativ inklusive FN:s deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor, de europeiska riktlinjerna om våld mot kvinnor och flickor och ett antal lagstiftningsinitiativ på landnivå har agerat för att ta itu med könsbaserat våld, men våld mot kvinnor fortsätter.

I projektländerna till PositivMasc, är livstidsprevalensen för fysiskt och sexuellt våld hög, och når 46 procent i Sverige, 22 procent i Spanien och 26 procent på Irland [1]. Upp till 40 procent av kvinnorna i Israel har upplevt våld i nära relationer [11]. Våld mot kvinnor har en negativ inverkan på samhället och utgör en allvarlig börda för ekonomin och kostar EU uppskattningsvis 366 miljarder euro årligen [4]. En studie i USA uppskattade

befolkningens ekonomiska börda av våld i nära relationer, en form av våld mot kvinnor, till nästan 3,6 biljoner dollar under offrens livstid [12].

Våld mot kvinnor påverkar även både kvinnors och mäns fysiska och psykiska hälsa, välbefinnande och personliga utveckling. Kvinnor som exponeras för våld i nära relationer löper större risk för kronisk sjukdom, psykisk ångest och dålig hälsa [13]. Våld som män utövar mot kvinnor i andra miljöer (på jobbet eller på gatan) har visat sig vara kopplat till droganvändning och hälsoproblem.

Nya former av våld mot kvinnor dyker upp bland unga människor med framväxten av teknik som ett sätt att socialisera. Våld på nätet, som kvinnor och flickor är mer utsatta för, inkluderar bland annat onlinestalking, bildbaserade sexuella övergrepp och avslöjande av privat information, bland andra former [3]. Mellan 5 och 18 procent av kvinnor över 15 år har upplevt cybertråkasserier [1], vilket kan lämna permanenta trauman och har associerats med depression, asocialt beteende och låg självkänsla [14].

3.Traditionella förståelser av könsroller, särskilt föreställningar om vad det innebär att vara man, ligger till grund för våld mot kvinnor.

För att förstå våld mot kvinnor är det viktigt att inte bara ta hänsyn till individen utan även det samhällseliga sammanhanget, inklusive könsnormer och manlighet. Våld mot kvinnor påverkas av hur manlighet förstås och förverkligas. Manlighet innebär egenskaper förknippade med att vara en man – eller maskulinitet – som är vanligt förekommande i samhället. Traditionella föreställningar om manlighet har ofta innefattat egenskaper som aggression, dominans, kontroll och i synnerhet kvinnors underordning, egenskaper som förstärker mäns dominerande ställning i samhället. Män som tror på och som utövar dessa egenskaper är mer benägna att begå våld mot kvinnor [15–16]. Skadliga förståelser av manlighet är också skadliga för mäns hälsa och välbefinnande, särskilt deras mentala hälsa [17]. Europeisk forskning har visat att manlighetens våldsamma

egenskaper ofta leder till våld mot andra män, dålig hälsa och ökat riskbeteende bland unga män [6].

4. Positiva maskuliniteter representerar en lovande strategi för att förebygga våld mot kvinnor.

Manlighet behöver inte alltid förknippas med våld, eftersom könsnormer ständigt utvecklas. Forskning pekar på framväxten av nya förståelser av manlighet bland unga män, kallade "positiva maskuliniteter", som kännetecknas av mer progressiva attityder i relationer och könsrelationer och minskad homofobi [17]. I vissa europeiska länder är manligheten alltmer orienterad kring positiva värden som att ta hand om andra, ömsesidigt beroende och känslomässiga uttryck [18].

Forskning om utbildningsinsatser som syftar till att förebygga våld genom att förändra förståelsen av könsnormer har visat lovande resultat [9]. Att utforska könsnormer och positiva förståelser av manlighet bland unga utgör således en möjlighet att ta itu med våld mot kvinnor.

5. Om PositivMasc

PositivMasc: ett forskningsprojekt i flera länder för att förstå föreställningar om manlighet bland unga människor samt identifiera strategier för att främja positiva maskuliniteter för att minska våld mot kvinnor.

PositivMasc-projektet genomfördes 2019–2022 av forskare i Irland, Israel, Spanien och Sverige, finansierat av det europeiska forskningsprogrammet GENDER-NET. Syftet var att utforska kopplingen mellan könsnormer, manlighet och våld mot kvinnor, och att identifiera sätt att stödja positiva eller alternativa förståelser av manlighet som växer fram bland ungdomar i åldrarna 18–24 i Irland, Israel, Spanien och Sverige. Projektet syftade

också till att identifiera möjligheter att stödja och främja positiva maskuliniteter genom att informera om policy och praxis för att minska våld mot kvinnor.

Projektforskarna ville veta hur unga män och kvinnor i åldrarna 18–24 förstår manlighet och utforska hur detta påverkar deras attityder, beteenden och svar på våld mot kvinnor i deras dagliga liv. De ville också avgöra om det finns individuella och samhälleliga faktorer som kan stödja och främja positiva maskuliniteter, som ett tillvägagångssätt för att ta itu med våld mot kvinnor.

Data samlades in i två faser. I den första fasen genomfördes djupintervjuer och fokusgrupper med unga män, unga kvinnor och lokala intressenter (offentliga, icke-statliga och ungdomsorganisationer). Totalt genomfördes mellan 25 och 30 intervjuer och 8 fokusgrupper per land. Diskussionsämnen inkluderade uppfattningar om maskulinitet, olika former av våld mot kvinnor (emotionellt, fysiskt, sexuellt, kontrollerande beteende, cybertrakasserier och bildbaserat/onlinevåld, bland annat) och strategier för att på bästa sätt ta itu med våld mot kvinnor. Förutom direkta frågor använde projektforskare vinjetter i form av noveller som beskrev hypotetiska vardagsituationer relaterade till olika typer av våld mot kvinnor (utan att uttrycket våld mot kvinnor nämndes).

Intervjuerna användes för att identifiera de åtgärder som intervjupersonerna ansåg behövdes för att stödja och främja positiv manlighet som en strategi för att förebygga våld mot kvinnor. I den andra fasen använde forskarna konceptkartläggning för att mäta den relativa betydelsen av och sambandet mellan dessa åtgärder. De granskade också de policyramverk och utbildningsinitiativ som finns i varje land.

6. Resultat från PositivMasc-projektet

a. Unga människor kopplar vissa former av våld mot kvinnor till samhälleliga förståelser av manlighet. De avvisar mer extrema former av våld mot kvinnor, men normaliserar former som finns i deras dagliga liv.

I alla projektländer kunde ungdomarna i studien identifiera olika former av våld mot kvinnor, särskilt allvarigare former som sexuellt och fysiskt våld. De kopplade ofta könsnormer till våld mot kvinnor. Svenska unga kvinnor kände igen en rad olika typer av våld, men kopplade fysiskt våld till könsnormer specifikt. I Israel avvisade ungdomar tydliga fall av extremt våld mot kvinnor, men detta översattes inte till ett erkännande av andra typer av våld som oacceptabelt, såsom cybertråkasserier, verbalt våld i nära relationer eller mäns kontrollerande beteende mot kvinnor. I Spanien fördömdes fysiskt eller sexuellt våld utanför ett förhållande, men mer subtilt våld (som känslomässig manipulation, hämndporr, kontroll i sociala nätverk, sex utan samtycke inom ett par, etc.) var vanligt. Det normaliserades i det dagliga beteendet via unga människors ojämförda föreställningar om maskulinitet och femininitet.

b. Även om ungdomar avvisar VAW-metoder i teorin, tenderar de att reproducera dem i sitt beteende.

Användningen av vinjetter i forskningen var effektiv för att belysa skillnader i unga människors idéer om våld mot kvinnor kontra hur dessa föreställningar utspelar sig i deras dagliga beteende. Eftersom vinjetter avstod från att uttryckligen nämna våld, var unga människor mer öppna för att dela personliga erfarenheter. Deras reaktioner på vinjetterna visade hur de förkastade våld mot kvinnor i dess extrema former men också (medvetet eller omedvetet) reproducerade det och kontextualiserade det, särskilt nya online- och bildbaserade former av våld mot kvinnor som är en del av deras vardagsupplevelser. Dessa rättfärdiganden baserades ofta på skadliga sociala könsnormer.

På Irland identifierade unga människor kamratgruppen som en kraftfull och viktig regleringsfunktion för normer kring manlighet. De identifierade specifikt de sätt på vilka unga män använder sexuellt våld mot kvinnor för att skapa och upprätthålla sina band och relationer med andra unga män, vilket tilldelar maskulina egenskaper och heterosexuell status [7]. I Spanien visade unga människor internalisering av myter om romantisk kärlek (som vidmakthåller skadliga könsnormer). De pekade också på brist på positiva förebilder och bristande psykologisk trygghet som element som reproducerar skadlig maskulinitet, hindrar åskådarintervention och generellt resulterar i våld mot kvinnor.

c. Mer flexibla och positiva förståelser av manlighet växer fram bland unga, men traditionella, skadliga förståelser består också.

Unga människor i alla projektländer rapporterade att nya förståelser av manlighet växer fram, ibland kopplade till #metoo-rörelsen och mediabevakning av våld mot kvinnor. I Sverige rapporterade unga kvinnor att normer för kvinnor förändras snabbare än för män, och de uppfattade unga män som öppna för en mjukare "ny manlighet" [19]. I Israel uppstod en förståelse för en koppling mellan manlighet och våld mot kvinnor tillsammans med hybrididéer om manlighet som inbegriper mäns privilegier såväl som föreställningar om kvinnors jämställdhet och lika beslutsfattande i familjer och relationer.

Mer traditionella könsnormer kvarstår dock vilket skadar både kvinnor och män. Svenska kvinnor menade att skadlig manlighet stöds mest bland mansgrupper och idrottsklubbar [19]. I Spanien ligger skadliga könsnormer fortfarande till grund för hur unga människor betar sig. Men vissa män, särskilt de som identifierade sig som homosexuella eller bisexuella, visade på ett motexempel med stor kritik mot ojämställdhet mellan könen [20].

d. Unga människor ser vissa uttryck för våld mot kvinnor, särskilt cybertrakasserier och bildbaserat våld, som vanliga och svåra att undvika.

I alla projektländer har digitala former av våld, inklusive mäns kontroll, ofta minimerats och förklarats som mycket vanliga eller oundvikliga. Detta återspeglar den utbredda mediabevakningen av kontroverser kring episoder av cybertrakasserier och extremt sexuellt våld mot kvinnor. I intervjuerna identifierade unga människor cybertrakasserier och bildbaserat våld som problematiska men ändå vanliga.

Svenska unga kvinnor avvisade starkt så kallad "hämnpporr", men såg kontrollerande beteende som svårt att känna igen, både i sociala medier och i "verkliga livet", en känsla som delas av unga människor i Spanien, vilket signalerade den oproportionerliga negativa effekten av hämnpporr för kvinnor jämfört med män. I Israel uppfattade de flesta deltagare inte cybertrakasserier som våld. De som kritiserade och förkastade bildbaserade sexuella övergrepp rapporterade också att de kunde förstå unga mäns ståndpunkter och rationaliserade dem som någorlunda normalt.

e. Skol-, familje- och kamratmiljöer är där ungdomar som starkast önskar utbildningsstöd för att ta itu med våld mot kvinnor.

Forskare frågade vad som borde göras för att minska våld mot kvinnor och främja positiva förståelser av manlighet bland unga. I alla projektländer kunde ungdomar beskriva sina behov av att bidra till att minska våld mot kvinnor. De pekade på behovet av program i deras skolor och sociala sammanhang samt uttryckte vikten av förebilder av positiva relationer.

Specifika behov inkluderade utbildning om sex och samtycke, relationer, könsnormer, känslomässig läskunnighet och reglering, våld mot kvinnor, åskådarintervention, mentorskap, konfliktlösning och icke-våldskommunikation för barn. Några unga

identifierade behovet av att föra samtal om könsnormer bland kamratgrupper (särskilt bland unga män), i familjen, i skolan och med idrottstränare.

f. Att bygga alternativa förståelser av manlighet behövs i utbildningsinsatser med män.

Unga människor identifierade behovet av utbildningsinsatser som gör det möjligt för män att utforska alternativa förståelser av manlighet, särskilt i relation till känslor. De identifierade också en stark koppling mellan våld mot kvinnor och stigmatiseringen av mäns känslor. De argumenterade för behovet av utbildningsinitiativ med män som utforskar förhållandet mellan manlighet och känslor och att bygga färdigheter baserade på känslomässig läskunnighet, känslomässig reglering och empati.

g. Icke-statliga organisationer, intressenter och sociala rörelser spelar en roll i att konsolidera arbetet med manlighet, våld mot kvinnor och jämställdhet.

Förutom ungdomar engagerade PositivMasc-projektet intressentgrupper. I alla länderna fanns det exempel på icke-statliga organisationer och utbildningsinitiativ som har arbetat med pojkar och män för att utforska manlighet och dess relation till jämställdhet. I Sverige, det projektland som har den längsta historien av våldsförebyggande insatser, har frågan om hur manlighet och könsnormer påverkar våld och förebyggande av våld blivit en del av den offentliga agendan, medan bitvisa insatser har skett i de andra projektländerna [21].

I alla fyra länderna hindras intressenternas arbete av otillräcklig politisk uppmärksamhet på kopplingen mellan könsnormer och våld mot kvinnor. Sociala rörelser i Israel som presenterade positiva alternativ till traditionella idéer om manlighet har varit svåra att upprätthålla [21]. Utbildningsinitiativ, som *Exploring Masculinities Program* som direkt fokuserade på att utforska manlighet på Irland, har fått både stöd och motstånd, och

Spaniens strategier för genus och våldsprevention erkänner inte behovet av att involvera män och pojkar. Det mesta av det våldsförebyggande arbetet har utförts med individuellt, snarare än samhällsligt, fokus och det har vanligtvis inte betonat manlighet eller mäns deltagande.

h. Några få politiska ramar på EU-nivå erkänner behovet av att införliva män, pojkar och manlighet i jämställdhetsarbetet, men det finns luckor i kopplingen mellan våld mot kvinnor och könsnormer.

Resultat från forskningen med ungdomar och intressenter speglar tillståndet för lagstiftning kring våld mot kvinnor. På EU-nivå nämnde strategierna för jämställdhet (2011 och 2015) behovet av aktivt deltagande av män i jämställdhetsarbetet. Två av Europarådets strategier (2014 och 2018) har erkänt hur könsnormer rättfärdigar och upprätthåller de historiska maktrelationerna mellan män och kvinnor, och Rådet för kommuner och regioner i Europa rekommenderade (2019) att varje ny europeisk jämställdhetsstrategi uttryckligen bör ägna sig åt inkluderingen av män, pojkar och manlighet. Men för närvarande finns det ingen EU-omfattande strategi för att motverka våld mot kvinnor, och det är fortfarande begränsat fokus på sambandet mellan manlighet och våld mot kvinnor [21].

i. Ländernas politiska initiativ återspeglar vikten av positiva förståelser av manlighet, men det finns ett behov av förstärkning.

I alla fyra projektländerna har regleringar och policys strävat efter att förbättra jämställdheten och stärka kvinnors ställning i samhället. Bland projektländerna har Sverige den längsta historien av arbete för att förebygga våld mot kvinnor på olika nivåer i samhället, och börjar ta itu med manlighetens roll. På Irland tog de två strategierna för könsbaserat våld inte specifikt upp utbildning kring könsroller. Våld mot kvinnor saknades i den israeliska nationella lagstiftningen fram till 1970, och det finns ingen nuvarande

lagstiftning i Spanien som tar upp manlighet i samband med våld mot kvinnor, även om jämställdhet mellan könen återspeglas i stor utsträckning i skolans läroplaner [17].

7. SVERIGE: Interventioner för att minska våld mot kvinnor och främja positiva maskuliniteter måste utmana traditionella könsroller i samhället

Sverige är ett av de mest jämställda länderna i världen och har en stark lagstiftning som syftar till att begränsa våld mot kvinnor. Dessutom har icke-statliga organisationer utvecklat insatser för att utmana skadliga, traditionella former av maskulinitet bland unga. Trots dessa framsteg är andelen kvinnor som rapporterar fysiskt eller sexuellt våld från sina partners högre än EU-genomsnittet. Även om statlig våldsförebyggande reglering finns, har den kritiserats för att vara könsneutral och misslyckas med att erkänna den roll som ojämställda relationer har i förekomsten av våld mot kvinnor.

Om fältarbetet i Sverige

Kvalitativa och kvantitativa studier användes för att samla in data. Kvalitativa data samlades in genom djupintervjuer med 16 unga män, 12 unga kvinnor och 12 lokala intressenter. Kvantitativa data samlades in genom en webbenkät med 83 deltagare (inklusive 77 unga män och kvinnor).

Resultat från PositivMasc i Sverige

- Unga män och kvinnor förstår och reagerar på våld mot kvinnor på olika sätt. De kände igen de vanligaste formerna av våld mot kvinnor (emotionell, fysisk och sexuell). Men mer dolda former av våld mot kvinnor, såsom kontrollerande beteende och ekonomiskt våld, saknades i vissa beskrivningar av våld mot kvinnor. Åskådaringripande för bekämpa våld mot kvinnor och begränsningar för individuella åtgärder diskuterades.

- När sexuellt våld och samtycke diskuterades pekade både unga män och kvinnor på att det finns "gråzoner" i sexuell kommunikation som kan leda till sexuellt våld: det kan vara svårt att avgöra om en annan person vill ha sex eller inte. Unga kvinnor beskrev sexuellt våld som "hopplöst att rapportera och svårt att bevisa", vilket lyfter fram ett nyckelområde för framtida förebyggande insatser.
- I allmänhet avvisade deltagarna alla motiveringar för våld mot kvinnor. Vissa ungas diskurser flyttade dock en del av ansvaret för sexuellt våld till kvinnor, eftersom "en kvinna är delvis ansvarig för sin egen säkerhet".
- Åtgärder för att främja positiva maskuliniteter grupperades under sex tematiska områden: självreflektion och förändring, åtgärder i fritids-/kulturella rum, obligatorisk utbildning om genus och våld mot kvinnor, positiva förebilder på offentliga arenor, stöd från civilsamhället och förstärkning av respons från regering, polis och rättsväsende. Deltagarna rankade åtgärder i obligatorisk utbildning om genus och våld mot kvinnor samt självreflektion och förändring som av högre vikt. Obligatorisk utbildning om genus och våld mot kvinnor och åtgärder i fritids-/kulturella rum bedömdes som mest genomförbara.

För mer information om de svenska forskningsresultaten, kontakta Mariano Salazar på mariano.salazar@ki.se.

8. Slutsatser och rekommendationer

a. För beslutsfattare

- Lagstiftning har antagits för att främja jämställdhet, men den har inte i tillräckligt hög grad inkluderat omformning av hur manlighet förstås i insatser för att bekämpa våld mot kvinnor. Det finns ett behov för beslutsfattare att utveckla strategier och

initiativ som tar itu med de skadliga, samhälleliga idealen om manlighet som fortsätter att underbygga våld mot kvinnor.

- Det finns ett akut behov av att identifiera och bekämpa nya former av våld mot kvinnor, inklusive cybertrakasserier och bildbaserat sexuellt våld, vilket unga människor identifierar som problematiska och vanliga i deras vardag. Det är också viktigt att utforska hur sociala medier kan användas för att stärka ungas möjlighet att förkasta skadliga traditionella könsnormer.
- Större åtagande och engagemang behövs mellan regeringar och intressenter i alla projektländer för att stärka program som arbetar med män och pojkar kring könsnormer och förebyggande av våld mot kvinnor.
- Trots ett erkännande av behovet av att involvera män och pojkar i jämställdhetsåtgärder på myndighetsnivå är den praktiska omfattningen begränsad. Innovativa initiativ behövs för att säkerställa hållbarheten i jämställdhetsarbetet som integrerar män och pojkar och utforskar könsnormer, utan att åsidosätta kvinnoorganisationers arbete.
- Unga människor är resursstarka. De är medvetna om behovet av att bekämpa våld mot kvinnor, kan identifiera sina behov och har tydliga idéer om förändringsområden. Ansträngningar bör göras för att inkludera unga människors röster i beslutsfattandet kring våld mot kvinnor från politisk till programmatisk nivå.

b. För lärare och intressenter

- Ett ensidigt fokus på mäns attityder och föreställningar om kvinnor är otillräckligt för att motverka våld mot kvinnor. Förebyggande insatser bör utmana och engagera sig i mäns uppfattningar om manlighet och vad de behöver "göra" för att säkra kamratgruppstatus och tillhörighet.

- I stället för att betrakta manliga kamratgrupper som problematiska bör VAW-utbildare arbeta med kamratgrupper och se dem som resurser för att utveckla alternativa och positiva förståelser av manlighet. Det behövs program som involverar både kvinnors och mäns perspektiv.
- Interventioner som syftar till att förändra föreställningar om kön för att främja jämställdhet och social rättvisa kan dra nytta av att inkludera röster från HBTQIA+-ungdomar, utöver heterosexuella samt unga aktivister.
- Unga män behöver utrustas med färdigheter som åskådare, som känner till både de stödjande faktorerna och de barriärer och sårbarheter de möter när de ingriper.
- Utbildning om känslor, sex och relationer som utförs med unga män är nyckeln till att inkludera utforskande kring alternativa och positiva maskuliniteter i kampen mot våld mot kvinnor.
- Alla utbildningsinitiativ med män bör utforska sambandet mellan manlighet och känslor samt stödja färdigheter som bygger på känslomässig läskunnighet, känslomässig reglering och empati.
- Unga människor önskar ett större engagemang från skolor, familjer och kamratgrupper i att utforska förståelsen av manlighet och våld mot kvinnor. Ansträngningar bör göras för att utöka och underlätta engagemanget i dessa miljöer.
- Även om unga människor tenderar att förkasta våld mot kvinnor och erkänner några av de framväxande, positiva förståelserna av manlighet, finns det luckor i översättningen till vardagligt beteende. Att involvera familjer, tränare, kamrater och

andra aktörer i utbildning och våldsförebyggande program rekommenderas för att stödja ungdomar.

- Även bland unga som avvisar cybertrakasserier, bildbaserat och annat "mindre grovt" våld mot kvinnor medger de att det är vanligt bland unga och skadligt för hälsan. Utbildningsprogram bör adressera och införliva breda och mångfacetterade definitioner av våld och övergrepp.
- Unga människor inser att mäns psykiska hälsa är under press med förändrade könsnormer i samhället. De pekar på att män upplever press från kamrater att inrätta sig efter skadliga föreställningar om manlighet och ibland utövar våld mot kvinnor för att cementera sociala band samt att detta är skadligt. Insatser för att främja och upprätthålla unga mäns välbefinnande när könsnormer förändras och utvecklas är avgörande.

c. För forskare

- I samtliga projektländer finns det begränsad eller utdaterad forskning om sambandet mellan samhälleliga könsnormer och VAW, särskilt bland unga. Mer forskning behövs om aktuella och/eller positiva maskuliniteter och förhållandet till våldsprevention för att hjälpa till att informera politik och praktik.
- Ungdomar i den här studien rapporterade att våld mot kvinnor, särskilt bildbaserade sexuella övergrepp och trakasserier, är ett sätt som unga män engagerar sig i könssocialisering och konsoliderar kamratgrupper. Det behövs mer forskning om hur könssocialisering förhåller sig till sociala och onlinemedier.
- Cybertrakasserier, bildbaserat våld, kontroll och känslomässigt våld är former av våld mot kvinnor som unga människor har svårt att identifiera, men ändå är vanligt förekommande och normaliserade i deras vardag. Det finns ett behov av forskning

som identifierar framväxande former av våld mot kvinnor bland unga människor för att hjälpa till att utforma interventioner för att bekämpa dem.

- Könsnormer är ett känsligt ämne, och unga människor navigerar i påverkan av både traditionella, skadliga föreställningar om manlighet samt mer positiva. Kreativa och innovativa metoder som användningen av vinjetter kan framkalla nyanserade förståelser av unga människors attityder och beteenden samt stödja ett tryggt rum för ungdomar att utforska idéer om könsnormer.

9. För landsspecifik information eller för att lära dig mer om PositivMasc-projektet, kontakta projektforskarna

- Sweden: Mariano Salazar (mariano.salazar@ki.se)
- Irland: Robert Bolton (robert.bolton@ucc.ie), Claire Edwards (claire.edwards@ucc.ie)
- Israel: Nihaya Daoud (daoud@bgu.ac)
- Spanien: Carmen Vives-Cases (carmen.vives@ua.es), Ariadna Cerdán-Torregrosa (ariadna.cerdan@ua.es)
-

Tack: Författarna till denna policyöversikt vill tacka alla PositivMasc-studiedeltagare för deras bidrag till projektet.

Det här arbetet var en del av en landöverskridande studie som stöds av GENDER NET Plus CoFund (ref. 2018-00968). Det finansierades av ministeriet för vetenskap och innovation i Spanien (Ref. PCI2019-103580), Vetenskapsrådet i Sverige (ref. 2018-00968), det irländska forskningsrådet och Israels vetenskaps- och teknikministerium (3-15662). Informationen i detta dokument representerar författarnas åsikter och inte de finansierande organisationernas.

10. Referenser

1. Publications Office of the European Union. (2015). Violence against women: An EU-wide survey. EU Agency for Fundamental Rights (FRA).
2. Violence against women prevalence estimates. (2018). World Health Organization (WHO).
3. Cyber-violence against women and girls (EIGE Report). (2017). European Institute for Gender Equality (EIGE).
4. The cost of gender-based violence in the European Union (EIGE Report). (2021). European Institute for Gender Equality (EIGE).
5. Salazar, M., Daoud, N., Edwards, C., Scanlon, M., & Vives-Cases, C. (2020). PositivMasc: Masculinities and violence against women among young people. Identifying discourses and developing strategies for change, a mixed-method study protocol. *BMJ Open*, 10(9), e038797. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2020-038797>
6. Hearn, J., Nordberg, M., Andersson, K., Balkmar, D., Gottzén, L., Klinth, R., Pringle, K., & Sandberg, L. (2012). Hegemonic masculinity and beyond: 40 years of research in Sweden. *Men and Masculinities*, 15(1), 31–55. <https://doi.org/10.1177/1097184X11432113>
7. Bolton, R., Edwards, C., Leane, M., Ó Súilleabháin, F., & Fennell, C. (2022). 'They're you know, their audience': How women are (ab)used to cement the heterosexual bonds between men. *Irish Journal of Sociology*, 30(1), 3–24. <https://doi.org/10.1177/07916035211034355>
8. Edwards, C., Bolton, R., Ó Súilleabháin, F., Bear, L., Briones-Vozmediano, E., Cerdán-Torregrosa, A., Cohen, A., Daoud, N., Khoury, M., Nielsen, A., & Salazar, M. (2020). Young people's construction of masculinity and violence against women: A cross-national comparison of Ireland, Israel, Spain and Sweden (Project Working Paper 1). <https://positivmasc.ki.se/wp-content/uploads/sites/113/2020/11/PositivMasc-WP1.pdf>
9. Pérez-Martínez, V., Marcos-Marcos, J., Cerdán-Torregrosa, A., Briones-Vozmediano, E., Sanz-Barbero, B., Davó-Blanes, M., Daoud, N., Edwards, C., Salazar, M., La Parra-Casado, D., & Vives-Cases, C. (2021). Positivmasculinities and gender-based violence educational interventions among young people: A systematic review. *Trauma, Violence, & Abuse*, 152483802110302. <https://doi.org/10.1177/15248380211030242>
10. Declaration on the elimination of violence against women. (1994). United Nations.
11. Daoud, N., Sergienko, R., & Shoham-Vardi, I. (2020). Intimate partner violence prevalence, recurrence, types, and risk factors among Arab, and Jewish immigrant and nonimmigrant women of childbearing age in Israel. *Journal of Interpersonal Violence*, 35(15–16), 2869–2896. <https://doi.org/10.1177/0886260517705665>.

12. Peterson, C., Kearns, M. C., McIntosh, W. L., Estefan, L. F., Nicolaidis, C., McCollister, K. E., Gordon, A., & Florence, C. (2018). Lifetime economic burden of intimate partner violence among U.S. Adults. *American Journal of Preventive Medicine*, 55(4), 433–444. <https://doi.org/10.1016/j.amepre.2018.04.049>
13. Stubbs, A., & Szoek, C. (2021). The effect of intimate partner violence on the physical health and health-related behaviors of women: A systematic review of the literature. *Trauma, Violence, & Abuse*, 152483802098554. <https://doi.org/10.1177/1524838020985541>
14. Sargent, K. S., Krauss, A., Jouriles, E. N., & McDonald, R. (2016). Cyber victimization, psychological intimate partner violence, and problematic mental health outcomes among first-year college students. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 19(9), 545–550. <https://doi.org/10.1089/cyber.2016.0115>
15. Barker, G., Contreras, M., Heilman, B., Singh, A., Verma, R., & Nascimento, M. (2011). Initial results from the international men and gender equality survey (IMAGES). <https://doi.org/10.13140/RG.2.1.2218.8646>
16. Fulu, E., Jewkes, R., Roselli, T., & Garcia-Moreno, C. (2013). Prevalence of and factors associated with male perpetration of intimate partner violence: Findings from the UN Multicountry cross-sectional study on men and violence in Asia and the Pacific. *The Lancet Global Health*, 1(4), e187–e207. [https://doi.org/10.1016/S2214-109X\(13\)70074-3](https://doi.org/10.1016/S2214-109X(13)70074-3)
17. Anderson, E., & McCormack, M. (2018). Inclusive masculinity theory: Overview, reflection and refinement. *Journal of Gender Studies*, 27(5), 547–561. <https://doi.org/10.1080/09589236.2016.1245605>
18. Elliott, K. (2016). Caring masculinities: Theorizing an emerging concept. *Men and Masculinities*, 19(3), 240–259. <https://doi.org/10.1177/1097184X15576203>
19. Nielsen, A., Larsson, F., & Salazar, M. (n.d.). Young women’s perception of masculinities and femininities and its associations with gender-based violence: A qualitative exploration in Stockholm, Sweden. Manuscript.
20. Cerdán-Torregrosa, A., La Parra-Casado, D., & Vives-Cases, C. (2022). “If you do not fit in with the stereotype, they eat you alive”: Discourses of masculinities and their Reflection in young Spanish men’s health. *Qualitative Health Research*, 32(2), 225–237. <https://doi.org/10.1177/10497323211050052>
21. Bolton, R., Leane, M., Edwards, C., Fennell, C., Bear, L., Daoud, N., Marcos-Marcos, J., Nielsen, A., Salazar, M., & Vives-Cases, C. (2020). Mapping the policy and legal landscape in addressing violence against women in Ireland, Israel, Spain and Sweden: A cross-country comparison (Project Working Paper 2). <https://positivmasc.ki.se/wpcontent/uploads/sites/113/2020/11/PositivMasc-WP2.pdf>

**Karolinska
Institutet**

**Karolinska
Institutet**

